

Att vara där. "Venedig", digital fotografi, print på akvarellpapper.

BILD: CLAES GABRIELSON

Ögonblick i brytningstid

KONST
Kumla biblioteks
utställningshall
Claes Gabrielson
"Tiden, min vän"
Fotografi
(Pågår till och med 7 mars)

Fotografisk brytningstid innebär ibland förnyad när läsning av det sedda och med ett möjligt perspektivskifte som resultat.

Samtidsfotografen dominerar av den digitala, snabba tekniken. Några vidhåller att den analoga har mer "själ" eller närvaro, men allt färre sysslar med den.

Fotografi handlar idag även om olika förhållnings-sätt, olika estetiska paradig för vad som ska berättas i en bild. Yngre generationer sysslar gärna med en sorts känslofotografi kopplad till det egna jagets explicita upplevelser.

Det står mot de äldre som fortfarande har en estetisk fot i det analoga. Det kan yttra sig i ett bildspråk som mer betonar bortfall och mediets framträdande just som optisk distorsion, medan de äldre bilder bygger på klassisk komposition, gråskalor och symbolisk emblemantik.

Det där blir särskilt tydligt

för mig när jag ser Claes Gabrielsons fotoutställning på Kumla bibliotek. Han är en alltför sällan sedd utställare numera, en av de fotografer som med en varm och varsam poetisk ton gett oss inblickar både i hans egen privata värld och utblickar till de platser i västerlandet där åtminstone vår femtiotal generation hämtade inspiration och uttrycksenergi.

"Det syns hos fotografen består inte i att "se", utan att vara där". Så skriver Roland Barthes i sin ofta refererade bok "Det ljusa rummet", som är en filosofisk text om fotografins väsen.

Citatet känns särskilt aktuellt inför den här utställningen med den poetiska titeln "Tiden, min vän".

Just tidsdimensionen är ett av de element i fotografien som fascinerar oss människor mest. Det där att kunna studera länge sedan dödas ansikten, att uppleva ett Då mitt i samtiden. Fotografiet är det frusna ögonblickets magi, igen och igen.

Claes Gabrielsons utställning delar sig i två delar, en analog och en digital. De digitala bilderna är utskrivna på ett mycket vackert

Snap shot. "New York", digital fotografi, print på akvarellpapper.
BILD: CLAES GABRIELSON

akvarellpapper och i färg.

De är alla i en mening street photography, ögonblicksbilder tagna på gatan i New York, Venedig eller på andra platser. De lever alla just på Barthes ord att

fotografen "varit där", just då en anonym människa passerar i en rulltrappa under en solreflex, en skugggestalt blir synlig en sekund i en ljusgata mellan två hus, och som därmed tillför själ-

va scenen sin magiska laddning, sin närvaro.

Det är vackra bilder, välavvägda, fint färgstämda och med många olika texturer och andra emblematiske teckenbärare som förhöjer helheten.

Den andra sviten betonar inte bara fotografins "stöld" av ögonblicket, utan reflekterar kring tidens gång, tingens närvaro och spåren av det som förlutit. Endast några av dessa bilder är tidigare visade men ingår i tematiska sviter som Claes Gabrielson arbetat med under ganska lång tid.

Sviten är i svartvitt och tagen med analog kamera. Det är bilder som bottnar i en personlig historia och som alltid i hans bildvärld med en vemodets poesi som bärande berättarkraft.

Han har en särskild känsla för tingens melankoli, de historier de släpar på och sänder i små doser till oss som betraktar dessa bildpoem, eller för att säga det med Roland Barthes: "sådan är Fotot att det kan inte säga det som det låter oss se".

För den som är intresserad av det tekniska språnget inom fotografien, brytningstiden vi lever i, är det här

ett tillfälle att närstudera mediets förändring. I de analoga bilderna finns en påtaglig och för sin tid (15-20 år sedan) djup svärta, en välavvägd gråskala, ett hantverk i mörkrumsarbetet där emulsionens ljuspåverkan översätts för hand i mörkrummet.

Här finns variabler som negativets kvalitet och kvalitet, val av fotopapper, blandningen av vätskorna i hela processens olika led, torkning och montage.

På motsäende sida i utställningsrummet finns de knivskarpa bilderna som registrerats av en ccd-platta som omvandlat världens ljus och mörker till nollor och ettor och lagrat dem som en kod. Bildarbetet har skett i en dator med samma kodspråk och sedan skrivits ut av en skrivare på valt papper.

En del påstår sig inte se eller uppleva någon skillnad alls. Andra är tydligare i sin åtskillnad mellan teknikerna. Jag rekommenderar ett besök på Kumla bibliotek. Här finns garanterat en intressant upplevelse av såväl bra fotografi som fotografins brytningstid sedd genom samma subjekt.

STEFAN NILSON